

Kas tēi Kantauēiai, Divieēiai, Narvaiðiai, Gandinga, Jērubaiēiai?

KUNGĪS VĪGANDS

Su draugu vīkom kelio nu Plungēs ont Palonguos.

– No va, saka ons monēi, – gret bus miestielis su mona pavardies upvardijēmo. Mona pavardie **Norvaiðus** – reiðk **Nuor vaiðiū**, – links mā rokava uns.

Privaiþiavos kelē þenkla, katros ruodē kriþti i anus, nustebov, nes tēn bova paraðita **Narvaiðiai**. Aiðko, ēe gīven þmuonēs su **narava** arba **naravuotē** þmuonēs. Apramēnau anon, kad ēe tekra ir **Norvaiðč**, tik par kalbininku griekus upvardintē tþp navikosč.

Prēsēmēnīau ē **Kontautiu** miestelē pavadēnēma, partvarkīta tū kalbos normintuoju. Par anus **Kantauēiai** pavēta **Kantauēiais**. Tuo miestelē pavadēnēms ir kēlēs nu **garsē** þemaitējēs rēkē **Kontauta**, **kontēna** – dēdēlč savēm patēnkīnta, vēskuo torēntē þmogaus pavardies. Ē dabā tuokiū tēn natrūkst. Net senūs þemielapiūs **Kontovci** bova raðuoma. Dabā tū muoksla vīru pariedīmo esam paðvēstē þrotīngājēm Imanueliū **Kantou**, katros sokritikava, net grīnojuj pruoata.

Raðta mokītuojč aiðkēn, kad dvēbalsis **on** netīnkams lietovīu kalbā. Nu tumet **Juonava** turīeto būtē **Janava**. Ot, gautu velniū anēi nuo Juonū. Kaþēn kon Janinas tumet pasakīto?

Daug mūsa vietuovardīu ir kēlēn nu tuos vēituos gīvenīusī þmoniū pavardīu.

Dā na tþp senč i **Dēdvīč** bova parvadintē i **Divieēius**. Dēdēlč gera vēita... Mes, þemaitč, tonkč tþp vadēnam ton veita, kor lietovīu karalč þiestē vākōtiuo. Nepagluosīto up tuokius darbelīus kalbinīnku **Dēdiūju vīēiu** kaima gīventuojuč. **Vītis** kara laiko ir vadēnams rīterio.

Skouda rajuona parēbie so Plungēs rajuono ir **Dvarvīč**. Tas kaims tþp pat kalbinīnku parvadīnts – i **Dvarvieēius**.

Galem pasēkuolītē, kad torem ē dā veina karēðkas kēlmies kaima pavadēnēma – **Galvīč**. Ons ir natuolēj Gardū miestelē, dabā vadēnams þemaitīu Kalvarējē. Gerā, kad anuo kalbinīnkā „nasutvarkē” i **Galvieēius**; tabie koks bova – **Galvīēiai**.

Keik supronto dā mūsa mokslavīrč nier sobrēndē ēr dēl tuo dras-

Alyvos. Danutės Mukienės nuotrauka

ka mūsa **Godinga**, vadīdamē anon **Gandinga**. Sunkč so tou mums, þemaitēms, sosētaikītē. Nuors istuorīkā ē saka, kad tas pavadēnēms ir korēððkas kēlmies, bet tas kalbinīnkams natrokda normīntē vietovardīus, nuors ēr naþēna dā, kon uns reiðk.

Je nator tei kalbuos normintuojuč kuo veikītē, tego iðtaisa papras-tas klaidas sava pridērbtas **Jērubaiēiu** kaima pavadēnēmē. Naskrai-da pas mumis **jērubēs**, tik **jerubēs** – mēðka vēðtelēs.

Tvarkītē rčk ē mūsa vietovardīus, katrēi nu opēs **Bebrunga varda** ir **gavē**. Teik metu kāp torem laisvē, bet rusizmu dar neatsikratuom. Gal Rusējuo **o** taras **a**, bet pas mumis tā veīsas tik **bebrā**. Anēi stāta upies rungus (uþtvankas), nu tuo ē opēs pavadēnēms – **Bebrungs**. Graþēnos tēkrouji opēs pavadēnēma, teks tvarkītē **Babrugīenu** kaima, **Babrunga** seniūnējēs pavadēnēmus.

Þemaitīs galiēto sakītē: „Vadīnk nuors ē peēio, dounas að tau nakepso”, bet a neupšēmanīs kumet nuors ē þemaitīu kalba, pavardēs, a dā kou nuors tēi kalbinīnkā „sunormīntē”. Nesu prið normēnēma – þemaitīðku pavadēnēmu vērtēma i lietovīu kalbā, bēt tas tor būtē padarīta þrotīngā, neprarondont prasmēs, istuorēnēs reiðkēmēs. Tēms lietovīntuojuems pu pērmo rčkto pasērokoutē so senuolčs, gēmosčs ēr augosčs tūs kraðtūs, iðsiaðkīntē vietovīu vardū kēlmē, prasmē ēr tik tumet miegītē anus normīntē. Tumet gal ē nebūtu tuokiū nasosēpratēmu. Tor būte abēpusīs rīðīs. Sunormīnts pavadēnēms tor ið lietovīu kalbuos sklondč grīptē atgal þemaitēðkā, je pavadēnēms naēiðkraipīs prasmīs, nabūs þemaitīūs ē atmests. Suprontam, kad sulietovīnts pavadēnēms tor būtē aiðkos, lēngvč tarams ē aukðtīaitīu, ē dzūku, ē kētū regējuonu þmuoniū. Bet juk nier **Kantauēiai**, **Godinga**, **Norvaiðiai**, **Jerubaiēiai** sunkč taramīs kētū lietovīu... Bīeda ta, kad mūsa raðta þmuonis tonkč iðčn up pruoata kraðta. Sunkč suprastē, a nuors pasēruodītē mokītesnčs up kētus, a ið natoriejēma kon veikītē tokīum divu pridērb. Kāp anei nasupront, kad tarmēs ir bendrēnēs lietovīu kalbuos pagrīnds. Je tū tarmiū gerā naþēnā, normīntē natori teisēs. Tarmēs nier bendrēnēs kalbuos priēdā. Anuos ir tas ðaltēnis, katros anon gērda.

Atruoda, ka tik nadēdēlē þemaitējēs dalelē, katra ir apī Plungē, apraðīau, vuo kēik ēe normēnont vietuovardīus ir klaidū pridarīta. Vēsū dā kuo gera ē að naþēnau ēr napamēnavuojuau, vuo kas kētor dā dedas? Sakītīuo, paeksperimentavuoat ont mūsa spronda,bronģē muoksla vīrā, ē oþtenk, vēs teik mes tabsakom **Kontautč**, **Norvaiðč**, **Godinga**, **Jerubātč**. Laiks ē þmuonēs paruodē, kad muokam sauguotē sava gīmtūju vēitu pavadēnēmus, naoþmērōtam anū tþp pat, kap ēr sava kalbuos – þemaitīu.